

Regels en richtlijnen tentamens en examens van de examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid betreffende de bacheloropleidingen

Rechtsgeleerdheid
Notarieel recht
Fiscaal recht
Criminologie
Economie & Samenleving

zoals bedoeld in artikel 7.12b, derde lid van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

mede in aanvulling op en behorend bij de Onderwijs- en examenregelingen van de bacheloropleidingen van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid en door de examencommissie vastgesteld op grond van de ingevolge artikel 7.12b lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek exclusief aan haar toekomstende bevoegdheid daartoe. Ten aanzien van deze regels en richtlijnen is er geen advies- of instemmingsrecht.

Inhoudsopgave

1. Algemene bepalingen
2. Taken en werkwijze van de examencommissie
3. Aanwijzing van examinatoren
4. Toetsing en tentamens
5. Examens en getuigschriften
6. Fraude
7. Het studieadvies en het besluit studievoortgang
8. Jaarlijkse verslaglegging en bewaartermijnen
9. Slotbepalingen

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Toepasselijkheid

Deze regels zijn van toepassing op de tentamens en examens van de bacheloropleidingen Rechtsgeleerdheid, Notarieel recht, Fiscaal recht, Criminologie en Economie & Samenleving van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden, hierna te noemen “de opleiding”.

Artikel 1.2 Begripsbepaling

- AI-software: Artificiële of kunstmatige intelligentie (AI) is de mogelijkheid van een machine om mensachtige vaardigheden te vertonen zoals redeneren, leren, plannen en creativiteit. Vormen van AI-software zijn onder meer virtuele assistentie, software voor beeldanalyse, zoekmachines, systemen voor spraak- en gezichtsherkenning, (zelflerende) applicaties die zelfstandig in staat zijn om bestaande of nieuwe verbanden en/of patronen te ontdekken in (big) data en zelfstandig beslissingen nemen, AI-chatbots (zoals ChatGPT, Copilot, Gemini, Claude, Perplexity, Mistral, DeekSee) en andere Large Language Models;
- generatieve AI: Generatieve AI (GenAI) is een vorm van kunstmatige intelligentie waarbij, op verzoek van een gebruiker (het zogenaamde ‘prompten’) complexe algoritmes worden ingezet om nieuwe content te genereren zoals tekst, afbeeldingen, computercode of video’s;
- deoltoets: een toets die, naast een of meer andere toetsen of praktische oefeningen, deel uitmaakt van het tentamen van een onderwijseenheid en daarmee bijdraagt aan het eindcijfer van dat tentamen. De onderlinge weging is vastgelegd in de vakbeschrijving in de Studiegids;
- OER: de door het faculteitsbestuur van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid vastgestelde Onderwijs- en examenregelingen voor de bacheloropleidingen Rechtsgeleerdheid, Fiscaal recht, Notarieel recht, Criminologie en Economie & Samenleving;
- praktische oefening: een praktische oefening als (onderdeel van een) tentamen of examen als bedoeld in artikel 7.13, tweede lid, onder d van de wet, in een van de volgende vormen:
 - het maken van een scriptie,
 - het maken van een werkstuk of een proefontwerp,
 - het uitvoeren van een onderzoeksoopdracht,
 - het deelnemen aan een excursie,
 - het doorlopen van een stage, of
 - het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit die gericht is op het verwerven van bepaalde vaardigheden;
- surveillant een persoon die door of namens het faculteitsbestuur is belast met het feitelijke toezicht op de orde tijdens het tentamen, hetzij fysiek dan wel digitaal, met behulp van surveillancesoftware;
- tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot een bepaalde onderwijseenheid, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek (overeenkomstig artikel 7.10 van de wet) door ten minste één daartoe door de examencommissie aangewezen examinerator. Het onderzoek kan zowel schriftelijk, mondeling als digitaal, of als een combinatie hiervan, plaatsvinden. Een tentamen kan uit meerdere (deel)tentamens bestaan. Uitsluitend aan een tentamen zijn studiepunten verbonden;
- de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet of de OER daaraan verbindt.

Hoofdstuk 2 Taken en werkwijze van de examencommissie

Artikel 2.1 Voorzitter en secretaris van de examencommissie

- 2.1.1 De examencommissie heeft een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter.
- 2.1.2 De examencommissie wordt bijgestaan door een ambtelijk secretaris.
- 2.1.3 De examencommissie heeft een extern lid.

Artikel 2.2 Taken en bevoegdheden van de examencommissie

- 2.2.1 De examencommissie is het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van de kennis, het inzicht en de vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad.
- 2.2.2 Onverminderd de wet en de daarop gebaseerde regelgeving heeft de examencommissie in ieder geval tot taak:
 - a) het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens;
 - b) het borgen van de kwaliteit van de organisatie en procedures rondom tentamens en examens;
 - c) het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen binnen het kader van de OER om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen;
 - d) het verlenen van toestemming aan een student om een door die student samengesteld programma als bedoeld in artikel 7.3j van de wet te volgen, waarvan het examen leidt tot het verkrijgen van een graad;
 - e) het verlenen van vrijstelling voor het afleggen van één of meer tentamens op een van de gronden die zijn vermeld in de OER;
 - f) het controleren van de geldigheidsduur van de uitslag van de met goed gevolg afgelegde tentamens en van verkregen vrijstellingen, zoals bepaald in de OER;
 - g) het in bijzondere gevallen bepalen of een tentamen mondeling, schriftelijk of op een andere wijze wordt afgelegd, in afwijking van hetgeen daarover in de OER is geregeld;
 - h) het in bijzondere gevallen bepalen of een tentamen in de openbaarheid of achter gesloten deuren wordt afgenomen, in afwijking van hetgeen daarover in de OER is geregeld;
 - i) het al dan niet onder oplegging van vervangende eisen verlenen van vrijstelling van de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen;
 - j) het in individuele gevallen goedkeuren van de keuze van onderwijsseenheden die tot de opleiding behoren;
 - k) het op verzoek van de student en met inachtneming van het ter zake bepaalde in de OER verlenen van toegang tot het afleggen van een of meer onderdelen van het afsluitend examen voordat hij het propedeutisch examen van de desbetreffende opleiding met goed gevolg heeft afgelegd;
 - l) het vaststellen, voor zover het faculteitsbestuur dat heeft bepaald als voorwaarde voor het afleggen van examens of onderdelen daarvan, dat het bewijs is geleverd van voldoende beheersing van de voertaal van de opleiding voor het met vrucht kunnen volgen van het onderwijs door degene aan wie vrijstelling is verleend van de vooropleidingseis als bedoeld in artikel 7.24 van de wet op grond van het bezit van een buiten Nederland afgegeven diploma, dan wel in geval vrijstelling is verleend van de toegangseis voor de postpropedeutische fase van de opleiding;
 - m) het namens het faculteitsbestuur uitbrengen van het (bindend) studieadvies als bedoeld in artikel 7.8b van de wet;
 - n) het uitreiken van een getuigschrift en een supplement als bedoeld in artikel 7.11 van de wet ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd;
 - o) het afgeven van een verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die door de student met goed gevolg zijn afgelegd ingeval hij meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd doch aan hem geen getuigschrift als bedoeld onder n). kan worden uitgereikt;
 - p) het nemen van maatregelen en het opleggen van sancties indien een student fraudeert.

- q) het aanwijzen van examinatoren;
- r) het namens het college van bestuur uitbrengen van het besluit studievoortgang aan studenten met een verblijfsvergunning als bedoeld in het Vreemdelingenbesluit 2000 én de Regeling studievoortgang studenten met een verblijfsvergunning voor studie Universiteit leiden;
- s) het jaarlijks opstellen van een verslag van haar werkzaamheden voor het faculteitsbestuur.

Artikel 2.3 Werkwijze

- 2.3.1 De examencommissie beslist bij gewone meerderheid van stemmen. Bij staking der stemmen geeft het oordeel van de voorzitter de doorslag.
- 2.3.2 De examencommissie kan haar leden, dan wel anderen die daarvoor gezien hun functie in aanmerking komen, schriftelijk mandateren tot het uitoefenen van bepaalde bevoegdheden. De examencommissie kan aan het mandaat voorwaarden en nadere instructies verbinden. Mandateringen worden vastgelegd in een mandaatregister.
- 2.3.3 Gemandateerden nemen besluiten op basis van de onderhavige regeling, de OER, eerder gevormd beleid en nader verkregen instructies. Zij leggen verantwoording af over hun handelen aan de examencommissie.
- 2.3.4 Voor zover noodzakelijk legt de examencommissie de nadere interne organisatie en werkwijze vast.

Hoofdstuk 3 Aanwijzing van examinatoren

Artikel 3.1

- 3.1.1 Voor de aanvang van elk studiejaar en verder zo vaak als dat noodzakelijk is wijst de examencommissie voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan examinatoren aan.
- 3.1.2 Een examinerator beschikt over vakdeskundigheid en toetsdeskundigheid overeenkomstig de eisen genoemd in artikel 4.2.
- 3.1.3 De examencommissie kan externe examinatoren aanwijzen. Zij vergewist zich ervan dat deze examinatoren voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen.
- 3.1.4 De examencommissie maakt de aanwijzing aan de betrokken examinerator bekend en vermeldt daarbij op welke tentamen of welke tentamens de aanwijzing betrekking heeft. Op verzoek van de student verstrekt de examencommissie een overzicht van de voor een onderwijseenheid bevoegde examinerator of examinatoren.
- 3.1.5 De examencommissie kan een aanwijzing om gewichtige redenen intrekken.
- 3.1.6 De examinerator verstrekt de examencommissie de door haar gevraagde inlichtingen.

Hoofdstuk 4 Toetsing en tentamens

Artikel 4.1 Vorm van de toetsing/tentamens (vgl. art. 4.3 OER)

- 4.1.1 In de vakbeschrijving in de Studiegids is vastgelegd uit welke toetsvorm of toetsvormen het tentamen van een onderwijseenheid bestaat. Indien het tentamen van een onderwijseenheid uit meer dan een deelttoets of praktische oefening bestaat, vermeldt de Studiegids de mate waarin de resultaten daarvoor worden meegewogen bij de bepaling van het cijfer voor het tentamen.
- 4.1.2 In bijzondere gevallen kan de examencommissie in overleg met de examinerator besluiten dat het tentamen voor alle betrokken studenten zal plaatsvinden in een andere vorm dan vermeld in de vakbeschrijving in de Studiegids. De examinerator maakt vervolgens ten minste vijftien werkdagen voor het afnemen van het tentamen bekend in welke vorm dit zal worden afgenomen. Deze bekendmaking vindt plaats op Brightspace of op een andere geschikte wijze.
- 4.1.3 Tentaminering kan groepsgewijs plaatsvinden. Er vindt een individuele beoordeling plaats ingeval

een presentatie, onderzoek, verslag of andere onderwijsprestatie in groepsverband wordt verricht. Een individuele beoordeling is niet verplicht ingeval een groepsopdracht bij de berekening van het eindcijfer voor niet meer dan 30% meeweegt.

- 4.1.4 In bijzondere gevallen kan de examencommissie op verzoek van een student toestaan dat deze een tentamen op een andere wijze aflegt dan in de Studiegids of bij een beslissing tot afwijking als bedoeld in artikel 4.1.2 is bepaald.

Artikel 4.2 Kwaliteitsborging van tentamens

- 4.2.1 Elk tentamen van een onderwijseenheid omvat een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek.
- 4.2.2 De vragen en opgaven van een tentamen zijn duidelijk en ondubbelzinnig en bevatten voldoende aanwijzingen voor de vereiste detaillering van de antwoorden.
- 4.2.3 Het tentamen is geschikt en dient uitsluitend om te onderzoeken of de student de kwaliteiten heeft verworven die tevoren als doel van de betrokken onderwijseenheid zijn vastgesteld en zijn opgenomen in de vakbeschrijving in de Studiegids.
- 4.2.4 Het tentamen is zo specifiek dat alleen de studenten die de stof voldoende beheersen de vragen goed kunnen beantwoorden. Het tentamen is afgestemd op het niveau van de onderwijseenheid.
- 4.2.5 De vragen en opgaven van het tentamen zijn representatief voor de tentamenstof.
- 4.2.6 De vragen en opgaven van het tentamen hebben uitsluitend betrekking op de tevoren bekend gemaakte tentamenstof. De studenten wordt tijdig duidelijk gemaakt hoe en waarop ze beoordeeld worden.
- 4.2.7 Bij het ontwerpen en samenstellen van een tentamen worden ten minste twee examinatoren betrokken (vierogenprincipe).
- 4.2.7a Tot de tentamenstof behoren de verplichte literatuur, het werkboek en hetgeen behandeld is tijdens hoorcollege, werkcollege en tijdens eventuele andere onderwijsvormen.
- 4.2.8 De duur van elk tentamen is zodanig dat de student redelijkerwijs voldoende tijd heeft om de vragen te beantwoorden of de opgaven te maken.
- 4.2.9 De beoordeling van tentamens geschiedt aan de hand van tevoren schriftelijk vastgestelde normen. Onverminderd het bepaalde in artikel 4.8 van de OER, wordt per onderwijseenheid door de examiner besloten of deze normen openbaar worden gemaakt en zo ja, op welke wijze.
- 4.2.10 De examencommissie legt haar werkwijze rond de kwaliteitsborging van tentamens vast in een Handboek kwaliteitsborging toetsing Faculteit der Rechtsgeleerdheid.
- 4.2.11 De examencommissie kan steekproefsgewijs de validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de tentamens beoordelen. Het resultaat van de beoordeling wordt medegedeeld aan de betrokken examiner en desgevraagd met deze besproken. De examencommissie kan de examiner ook ambtshalve uitnodigen voor een gesprek.
- 4.2.12 De examencommissie kan tevens een onderzoek instellen naar de validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van het tentamen wanneer evaluaties of resultaten hiertoe naar haar oordeel aanleiding geven. Indien de voorlopige resultaten van dit onderzoek daartoe naar het oordeel van de examencommissie aanleiding geven, nodigt zij de examiner uit voor een gedachtewisseling. De onderzoeksbevindingen worden aan de examiner en andere verantwoordelijken meegedeeld en desgevraagd met deze besproken.
- 4.2.13 Bij de in 4.2.10 tot en met 4.2.12 bedoelde werkwijze en beoordeling kan de examencommissie zich laten bijstaan door een externe deskundige.

Artikel 4.3 Toegangseisen voor tentamens (vgl. art. 4.1 en 4.2 OER)

- 4.3.1 De examiner vergewist zich ervan dat is voldaan aan de voorwaarden voor toelating tot het tentamen die in de OER, de onderhavige regeling en in de vakbeschrijving in de Studiegids zijn vastgelegd dan wel voortvloeien uit de wet of een universitaire regeling.
- 4.3.2 Indien een onderwijseenheid een praktische oefening omvat, kan deelname aan een tentamen aan voorwaarden verbonden zijn, in die zin dat deelname uitsluitend openstaat voor degene die met goed gevolg aan de praktische oefening heeft deelgenomen. In de Studiegids staat aangegeven of de praktische oefening een aanwezigheidsplicht en/of deelnameplicht kent met het oog op de toelating

tot het afleggen van (andere onderdelen van) het tentamen.

- 4.3.3 Voltijdstudenten die zich met ingang van 1 september 2026 voor de propedeutische fase van opleiding hebben ingeschreven, mogen slechts aan het tentamen van een onderwijseenheid deelnemen als zij alle werkgroepbijeenkomsten van deze onderwijseenheid hebben bijgewoond en hebben voorbereid en actief aan die bijeenkomsten hebben deelgenomen. Hierop wordt voor niet meer dan één bijeenkomst een uitzondering gemaakt.
- 4.3.4 Ingeval een voltijdstudent zich pas in september 2026 voor de propedeutische fase van de opleiding heeft ingeschreven, beslist de examencommissie in hoeverre hij of zij nog aan de in artikel 4.3.3 gestelde ingangseisen moet voldoen.
- 4.3.5 Voltijdstudenten die zich met ingang van 1 september 2026 voor de propedeutische fase van de opleiding hebben ingeschreven, mogen slechts aan de tweede tentamengelegenheid van een onderwijseenheid in de propedeutische fase deelnemen als zij gebruik hebben gemaakt van de eerste tentamengelegenheid. Andere studenten (deeltijders en zogenoemde ‘herkansers’) zijn niet verplicht deel te nemen aan de eerste tentamengelegenheid.
- 4.3.6 Een student die het propedeutisch examen als bedoeld in artikel 2.8 onder letter a van de OER nog niet heeft behaald, kan aan de tentamens van onderwijseenheden uit het tweede of derde jaar van de opleiding deelnemen, behoudens indien in de vakbeschrijving in de Studiegids anders is bepaald. Ook kan de Studiegids bepalen dat deelname aan het tentamen van een onderwijseenheid in het tweede of derde jaar van de opleiding uitsluitend is toegestaan indien het tentamen van een andere, in de vakbeschrijving vermelde onderwijseenheid is behaald.
- 4.3.7 Op verzoek van de student kan de examencommissie in bijzondere gevallen afwijken van hetgeen in de artikelen 4.3.2 tot en met 4.3.6 is bepaald. Hierbij kan de examencommissie vervangende eisen aan de deelname aan het tentamen stellen.
- 4.3.8 Een resultaat behaald voor een tentamen dat een student in strijd met het bepaalde in de voorgaande leden heeft afgelegd, is ongeldig en wordt niet geregistreerd in uSis.

Artikel 4.4 Data van de tentamens (vgl. art. 4.1 OER)

- 4.4.1 De data waarop tentamens worden afgenomen, worden na advies van de opleidingscommissie, het onderwijsbestuur en de afdeling studieadvies vastgesteld door het faculteitsbestuur en bekendgemaakt door het Onderwijsinformatiecentrum.
- 4.4.2 Van de data bedoeld in artikel 4.4.1 kan worden afgeweken in geval van overmacht, rekening houdend met de belangen van de studenten.
- 4.4.3 De data en tijdstippen voor mondelinge tentamens worden vastgesteld door de examinerator.
- 4.4.4 Bij de vaststelling van de data en de tijdstippen wordt zoveel als redelijkerwijs mogelijk voorkomen dat tentamens van één door de student gevolgde door de Faculteit der Rechtsgeleerdheid aangeboden bacheloropleiding of afstudeerrichting daarbinnen elkaar overlappen. Ingeval er niettemin sprake is van overlappende tentamens kan de examencommissie in voorkomende gevallen de student de gelegenheid bieden om twee tentamens op dezelfde dag na elkaar af te leggen, in dezelfde ruimte. In dat geval mag de student deze ruimte niet tussentijds verlaten.

Artikel 4.5 Aanmelding en terugtrekking voor tentamens (vgl. art. 3.4 OER)

Op de aanmelding en terugtrekking voor tentamens is het Protocol Inschrijven voor onderwijs en tentamens Universiteit Leiden van toepassing. Een tentamen kan niet worden afgelegd of het resultaat daarvan beoordeeld dan nadat de student zich voor deelname heeft aangemeld volgens de procedure neergelegd in het geldende [Inschrijfprotocol](#) (als bedoeld in artikel 3.4 OER).

Artikel 4.6 Het afnemen van de tentamens en de orde tijdens een tentamen

- 4.6.1 Bij het afnemen van tentamens op locatie nemen de examinatoren het universitaire tentamenprotocol in acht. Bij het afnemen van onlinetentamens op afstand is het universitaire tentamenprotocol van overeenkomstige toepassing voor zover de inhoud van de daarin opgenomen regels zich daartegen niet verzet.
- 4.6.2 Door of vanwege de betrokken examinerator wordt er zorg voor gedragen dat voldoende surveillanten worden aangewezen om te waarborgen dat het tentamen in goede orde verloopt.

- 4.6.3 In geval van een onlinetentamen kan gebruik worden gemaakt van surveillancesoftware. In dat geval worden studenten daarvan uiterlijk de tiende werkdag voorafgaande aan het tentamen daarvan op de hoogte gesteld, onder mededeling van de technische voorwaarden voor deelname aan een tentamen waarbij gebruik wordt gemaakt van de software. Met betrekking tot de gegevensverwerking in het kader van het afnemen van een tentamen waarbij surveillancesoftware wordt gebruikt is de Algemene verordening gegevensbescherming van toepassing.
- 4.6.4 De student dient zich op verzoek van een surveillant dan wel een examiner te legitimeren met zijn originele LU-Card in combinatie met een origineel en geldig exemplaar van zijn wettelijk legitimatiebewijs, dat wil zeggen een paspoort, identiteitskaart, rijbewijs of Nederlands vreemdelingendocument.
- 4.6.5.1 In geval van een fysiek tentamen worden studenten tot uiterlijk 45 minuten na de vastgestelde aanvangstijd toegelaten tot de ruimte waarin het tentamen wordt afgenomen en kunnen zij, nadat de presentie volledig is opgenomen, niet eerder dan 45 minuten na aanvang van het tentamen de ruimte verlaten.
- 4.6.5.2 Bij tentamens die digitaal op afstand worden afgenomen worden studenten tot uiterlijk 30 minuten na de vastgestelde aanvangstijd toegelaten tot de (digitale) ruimte waarin het tentamen wordt afgenomen. De student neemt bij inlogproblemen direct contact op met de examiner.
- 4.6.6 Bij tentamens die digitaal op afstand worden afgenomen dient de student voorafgaand aan het tentamen een volledig ingevulde 'Verklaring van originaliteit' in te leveren.
- 4.6.7 Communicatieapparatuur, waaronder mobiele telefoons, smartwatches en smartphones, dient gedurende het afnemen van het tentamen te zijn uitgeschakeld en buiten bereik van de student te zijn. Andere elektronische apparatuur mag niet worden gebruikt dan met voorafgaande toestemming van de examiner.
- 4.6.8 De student is verplicht de aanwijzingen van de examencommissie dan wel de examiner die voor de aanvang van het tentamen zijn gepubliceerd, alsmede de aanwijzingen die onmiddellijk voorafgaande aan, tijdens en onmiddellijk na afloop van het tentamen door of vanwege de examencommissie of de examiner worden gegeven, op te volgen.
- 4.6.9 Indien een student de orde verstoort, krijgt hij een waarschuwing. Bij een herhaalde of voortdurende ordeverstoring geeft de examiner de student opdracht de zaal dan wel de onlinetentamenomgeving te verlaten. De examiner maakt een proces-verbaal op van het gebeurde, waarbij gebruik kan worden gemaakt van het daarvoor ter beschikking gestelde formulier. De examiner stuurt het proces-verbaal onverwijld aan de student en de examencommissie. Tevens deelt hij de student mee dat geen beoordeling van het tentamen plaatsvindt dan nadat de examencommissie daarvoor toestemming heeft gegeven.
- 4.6.10 Ingeval een onlinetentamen als gevolg van een algemene technische storing geen doorgang kan vinden of niet kan worden voortgezet, beslist de examencommissie of er een vervangend tentamen dient te worden afgenomen.
- 4.6.11 De student draagt er zorg voor dat hij beschikt over de voor een onlinetoets benodigde hard- en software en een goed werkende internetverbinding. Indien de student niet beschikt over de benodigde hard- en software of over een goed werkende internetverbinding en daardoor de tentamentijd niet of niet volledig kan benutten, komt het mogelijke gevolg hiervan voor het oordeel over het tentamen voor zijn rekening.
- 4.6.12 Een student die tijdens het tentamen technische problemen ondervindt, dient deze onmiddellijk te melden overeenkomstig de aanwijzingen die voorafgaande aan het tentamen zijn gegeven.
- 4.6.13 Het werk van een student dat onder vermelding van een technisch probleem bij het inleveren van het werk rechtstreeks bij de docent/examiner wordt ingeleverd, kan door deze ter beoordeling worden geaccepteerd, mits
- a. de student zich kort voor of onverwijld na het verstrijken van de tentamentijd tot de docent/examiner heeft gewend;
 - b. hij zijn werk heeft bijgevoegd; en
 - c. voldoende aannemelijk is dat er sprake is of was van een technisch probleem.
- 4.6.14 In alle overige gevallen beslist de examencommissie op een verzoek van een student om zijn werk alsnog te doen beoordelen. Bij haar besluitvorming betreft de examencommissie in ieder geval de vraag of het behaald hebben van het desbetreffende tentamen een toegangseis is voor een ander vak.

Betreft het laatste vak, dan wordt op het verzoek beslist met toepassing van de artikelen 4.8.1 en volgende R&R. Het verzoek wordt afgewezen indien de student de aanwijzingen betreffende zijn handelen in geval van een technische storing niet in acht heeft genomen.

- 4.6.15 Indien het werk van de student ter beoordeling wordt geaccepteerd, wordt het op plagiaat gecontroleerd.
- 4.6.16 De student die stelt dat het ontbreken van enig antwoord een gevolg is van een technisch probleem wordt verwezen naar de examencommissie.

Artikel 4.7 Mondelinge tentamens (vgl. art. 4.4 OER)

- 4.7.1 Mondeling wordt niet meer dan een student tegelijk getentamineerd, tenzij de examiner anders heeft bepaald.
- 4.7.2 Bij een mondeling tentamen zijn bij voorkeur twee docenten, waarvan minimaal één bevoegde examiner, aanwezig. Is dat het geval, dan maakt een van de twee docenten tijdens het tentamen daarvan korte notities, waarin puntsgewijs wordt vermeld welke onderwerpen aan de orde komen, en wordt aangegeven of de student deze onderwerpen voldoende beheerst. Is bij het mondelinge tentamen slechts een bevoegde examiner aanwezig, dan worden zowel notities als een geluidsopname gemaakt. De notities en de eventuele opname worden gedurende drie maanden door de examiner bewaard.

Artikel 4.7a Eerste en tweede tentamengelegenheid (vgl. art. 4.1 OER)

- 4.7a.1 Tweemaal per studiejaar wordt de gelegenheid geboden tot het afleggen van het tentamen verbonden aan elk van de onderwijseenheden die in dat jaar worden aangeboden. Indien het tentamen van een onderwijseenheid uit meer dan één deelttoets bestaat, kan in de vakbeschrijving in de Studiegids worden bepaald dat niet alle deelttoetsen een herkansing kennen. In dat geval dient de student minimaal in staat te worden gesteld om in de tweede tentamengelegenheid het vak met een voldoende af te sluiten door een toets die representatief is voor het gevolgde vak.
- 4.7a.2 Praktische oefeningen kunnen worden herkanst indien dat in de Studiegids is bepaald. Een herkansingsopdracht moet recht doen aan de leerdoelen die bij de oorspronkelijke opdracht werden getoetst.

Artikel 4.8 Individuele herkansing ('laatstevakregeling')

- 4.8.1 Op verzoek van de student kan de examencommissie de student die op één onderwijseenheid na het curriculum van de bachelor heeft afgerond toestemming geven voor een individuele herkansing voor een niet met goed gevolg afgelegd tentamen wanneer:
- de student de bachelorscriptie met goed gevolg heeft afgelegd,
 - hij voor de betreffende onderwijseenheid eerder een vijf heeft behaald, en
 - hij na de een-na-laatste behaalde onderwijseenheid in het desbetreffende semester geen gelegenheid meer heeft om het reguliere tentamen van het laatste onderdeel van het verplichte bachelorcurriculum af te leggen.
- 4.8.2 De toestemming kan worden geweigerd als de student zonder geldige reden geen gebruik heeft gemaakt van een reguliere gelegenheid een tentamen voor de betrokken onderwijseenheid af te leggen.
- 4.8.3 De toestemming wordt in ieder geval geweigerd indien:
- de eerder behaalde vijf niet in het huidige collegejaar of in het collegejaar daarvoor is behaald, of
 - indien de student binnen zes maanden na het afleggen van een individuele herkansing voor de tweede maal een verzoek om toestemming voor een individuele herkansing voor dezelfde onderwijseenheid indient.
- 4.8.4 Indien de student toestemming heeft voor een individuele herkansing dient hij binnen één week na het verkrijgen van de toestemming een afspraak te maken voor het afleggen van het tentamen via het secretariaat van de desbetreffende onderwijseenheid.
- 4.8.5 Indien toestemming is verleend, maar de student zich wenst terug te trekken, dient hij dit ten minste 24 uur voor het afgesproken tijdstip mee te delen aan de examiner en aan het secretariaat van de desbetreffende onderwijseenheid.

- 4.8.6 Wanneer een student in strijd handelt met het bepaalde in artikel 4.8.4 of artikel 4.8.5 vervalt de toestemming.

Artikel 4.9 Doeltreffende voorzieningen in geval van een functiebeperking (vgl. art. 4.3.3 en 6.6 OER)

- 4.9.1 Een student met een functiebeperking als bedoeld in de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte heeft recht op doeltreffende voorzieningen bij een tentamen.
- 4.9.2 Een verzoek om een doeltreffende voorziening wordt ingediend via de tegel 'Studeren met een functiebeperking' in uSis. Een student is verplicht adequate bewijsstukken in te dienen met betrekking tot diens functiebeperking.
- 4.9.3 De examencommissie beslist op een verzoek om een doeltreffende voorziening met inachtneming van de wettelijke regels en de procedure zoals vastgelegd in het [Protocol Studeren met een functiebeperking aan de Universiteit Leiden](#).
- 4.9.4 Op verzoeken om een doeltreffende voorziening inhoudende verlenging van de tijd voor het afleggen van een schriftelijk en op locatie af te nemen tentamen met tien minuten per uur wordt namens de examencommissie door de studentendecaan beslist. Afdeling 10.1.1. van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.

Artikel 4.10 De beoordeling van tentamens (vgl. art. 4.6 OER)

- 4.10.1 De examinerator stelt de uitslagen van het tentamen van een onderwijseenheid vast. Een student heeft het tentamen met goed gevolg afgelegd als hij hiervoor ten minste het cijfer 6 heeft behaald. De examinerator rondt de cijfers 5,50 tot en met 5,99 af naar een 6, de cijfers 5,01 tot en met 5,49 naar een 5.
- 4.10.2 Bij het vaststellen van de uitslag van het tentamen van een onderwijseenheid waarvan de uitslag wordt uitgedrukt in cijfers, wordt gebruikgemaakt van hele cijfers op een schaal van 1 tot en met 10, waarbij de afronding geschiedt op de rekenkundig gebruikelijke manier. Dat wil zeggen dat 6,001 t/m 6,499 wordt afgerond naar 6 en dat 6,500 t/m 6,999 wordt afgerond naar 7 etc.
- 4.10.3 Indien het cijfer voor een onderwijseenheid wordt bepaald op basis van cijfers voor deelttoetsen of praktische oefeningen, worden de cijfers voor die deelttoetsen of praktische oefeningen afgerond op één decimaal op een schaal van 1 tot en met 10 en vermenigvuldigd met de wegingsfactor zoals die in de vakbeschrijving in de Studiegids is vermeld. De afronding op één decimaal geschiedt op de rekenkundig gebruikelijke manier. Dat wil zeggen dat 6,001 t/m 6,049 wordt afgerond naar 6,0 en dat 6,050 t/m 6,149 wordt afgerond naar 6,1 etc. De aldus verkregen getallen worden vervolgens bij elkaar opgeteld tot de einduitslag, die conform de artikelen 4.10.1 en 4.10.2 wordt vastgesteld.
- 4.10.4 Indien het cijfer voor een onderwijseenheid wordt bepaald op basis van een cijfer voor een of meer praktische oefeningen en een cijfer voor een afsluitend tentamen, telt het voor de praktische oefening of oefeningen behaalde cijfer bij de berekening van een eindcijfer na de tweede tentamengelegenheid voor hetzelfde percentage mee als bij de berekening van het eindcijfer na de eerste tentamengelegenheid, tenzij in de Studiegids anders is bepaald.
- 4.10.5 Indien een vak een bonuspuntsysteem kent, dient zoveel mogelijk te zijn gewaarborgd dat dit bonuspunt uitsluitend wordt toegekend als is vastgesteld dat hier daadwerkelijk een individuele prestatie van de student tegenover staat. Een bonuspunt mag niet leiden tot een verhoging van het eindcijfer met meer dan 0,5 punt.
- 4.10.6 Bij de beoordeling van de scriptie nemen de examineratoren de voor de betreffende opleiding geldende scriptiehandleiding in acht.
- 4.10.7 In afwijking van artikel 4.10.2 wordt bij de vaststelling van de uitslag van het tentamen van een onderwijseenheid die deel uitmaakt van de bacheloropleiding Economie & Samenleving gebruikgemaakt van halve cijfers op een schaal van 1 tot en met 10, waarbij de afronding geschiedt op de rekenkundig gebruikelijke manier. Dat wil zeggen dat 6,001 t/m 6,249 wordt afgerond naar 6,0; dat 6,25 t/m 6,749 wordt afgerond naar 6,5 en dat 6,75 t/m 6,999 wordt afgerond naar 7,0 etc.
- 4.10.8 In afwijking van artikel 4.10.2 wordt de beoordeling van de scriptie uitgedrukt in hele of halve cijfers, behoudens indien het cijfer tussen de 5 en de 6 ligt.
- 4.10.9 Een student die geen antwoorden opschrijft, krijgt het cijfer 1 en wordt beschouwd als te hebben deelgenomen aan het tentamen.

- 4.10.10 Bij de beoordeling van een (deel)tentamen bestaande uit meerkeuzevragen wordt te allen tijde de gokkanscorrectie toegepast.

Artikel 4.11 Opnieuw afleggen van een tentamen

Indien een student op grond van artikel 4.1.8, 4.1.11 tot en met 4.1.13 van de OER gerechtigd was een voldoende te herkansen, maar als gevolg van aantoonbare overmacht niet in staat is geweest van dit recht gebruik te maken, kan de examencommissie hem toestemming verlenen om deel te nemen aan de eerstvolgende reguliere tentamengelegenheid.

Artikel 4.12 Geldigheidsduur van tentamens en vrijstellingen (vgl. art. 4.7 OER)

- 4.12.1 De geldigheidsduur van de uitslagen van met goed gevolg afgelegde tentamens wordt door de examencommissie gecontroleerd.
- 4.12.2 De geldigheidsduur van de uitslag van een met goed gevolg afgelegd tentamen kan alleen worden beperkt indien het tentamen langer dan zes jaar geleden is behaald en de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn. De termijn van zes jaar vangt aan op 1 september van het studiejaar volgend op dat waarin het tentamen is behaald.
- 4.12.3 Op verzoek van een student kan de examencommissie de geldigheidsduur verlengen. Bij de beslissing op het verzoek houdt de examencommissie rekening met bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 7.51, tweede lid, van de wet. De geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens wordt in geval van bijzondere omstandigheden als bedoeld in artikel 7.51, tweede lid, ten minste verlengd met de duur van de op grond van artikel 7.51, eerste lid, toegekende financiële ondersteuning.
- 4.12.4 De artikelen 4.12.2.1 tot en met 4.12.2.3 zijn van overeenkomstige toepassing op vrijstellingen.

Artikel 4.13 Inzage en nabespreking (vgl. art. 4.8 OER)

- 4.13.1 Op de inzage en de nabespreking van tentamens is artikel 4.8 van de OER van toepassing.
- 4.13.2 De student mag een kopie van zijn beoordeelde werk maken, mits dit gebeurt onder toezicht van of vanwege de examinerator. De uitoefening van dit recht kan door de examinerator aan voorwaarden worden gebonden.
- 4.13.3 Artikel 4.8 van de OER en artikel 4.13.2 van deze regels en richtlijnen zijn van overeenkomstige toepassing op scripties.

Artikel 4.14 Vrijstelling van het afleggen van tentamens en van deelname aan praktische oefeningen (vgl. art. 4.9 OER)

- 4.14.1 Een verzoek om vrijstelling van het afleggen van een of meer tentamens dan wel van de verplichting tot deelname aan een of meer deeltolsten of praktische oefeningen als bedoeld in de OER wordt door de student schriftelijk en met redenen omkleed ingediend bij de examencommissie.
- 4.14.2 De vrijstelling voor een tentamen wordt in uSis geregistreerd door de vermelding 'VR'. Er wordt geen cijfer toegekend.
- 4.14.3 Het is een student niet toegestaan om onderwijseenheden die een verplicht onderdeel van zijn opleiding zijn te volgen bij een andere opleiding, behoudens voorafgaande toestemming van de examencommissie. Geen vrijstelling wordt verleend indien een onderwijseenheid zonder deze toestemming bij een andere opleiding is behaald.
- 4.14.4 Geen vrijstelling wordt verleend indien eerder een onvoldoende is behaald voor een onderwijseenheid die een verplicht onderdeel is van de opleiding en de student vervolgens een vergelijkbaar vak heeft behaald bij een andere opleiding, behoudens voorafgaande toestemming van de examencommissie.

Artikel 4.15 Het schrijven van een scriptie in het Engels

- 4.15.1 Een student die een Nederlandstalige opleiding of afstudeerrichting volgt, kan de examencommissie verzoeken de scriptie in het Engels te mogen schrijven.
- 4.15.2 De examencommissie verleent de toestemming alleen indien:

- de student een aantoonbaar en zwaarwegend belang heeft bij het schrijven van een scriptie in het Engels;
 - hij aannemelijk maakt dat hij het Engels voldoende beheerst;
 - het onderwerp zich er naar het oordeel van de examinerator voor leent; en
 - de examinerator toestemming geeft.
- 4.15.3 Het voornemen om een Engelstalige masteropleiding te gaan volgen geldt niet als een zwaarwegend belang als bedoeld in het tweede lid.

Artikel 4.16 Begeleiding van een scriptie of eindwerkstuk buiten de faculteit (vgl. art. 3.3.2 OER)

- 4.16.1 In uitzonderlijke gevallen kan de examencommissie een student toestemming verlenen om een scriptie of eindwerkstuk buiten de faculteit te schrijven. De examencommissie wijst bij een verzoek van een student daartoe een examinerator aan die kan vaststellen of binnen de faculteit voldoende deskundigheid bestaat.
- 4.16.2 De examencommissie verleent de toestemming slechts wanneer de aangewezen examinerator heeft verklaard dat binnen de afdeling of het instituut waaraan hij verbonden is geen of onvoldoende deskundigheid bestaat.
- 4.16.3 De examencommissie verleent geen toestemming wanneer zij van oordeel is dat de begeleiding buiten de faculteit niet met voldoende waarborgen is omkleed ten aanzien van de kwaliteit van de scriptie.
- 4.16.4 Een examinerator stelt de uitslag van de scriptie of het eindwerkstuk vast.

Hoofdstuk 5 Examens en getuigschriften

Artikel 5.1 Het afleggen van het examen (vgl. art. 4.10 OER)

De examencommissie kan bepalen dat het examen mede een door haar te verrichten onderzoek omvat als bedoeld in artikel 4.2.1 van deze regeling.

Artikel 5.2 Geen compensatie

Ieder tentamen dat onderdeel uitmaakt van het examen moet met goed gevolg zijn afgelegd. Er vindt geen compensatie plaats.

Artikel 5.3 Goedkeuring van examenprogramma's

Een verzoek tot goedkeuring van een examenprogramma als bedoeld in artikel 7.3j van de wet dient schriftelijk en gemotiveerd bij de examencommissie te worden ingediend.

Artikel 5.4 Getuigschrift en diplomasupplement

- 5.4.1 Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd, wordt door de examencommissie, nadat het College van Bestuur heeft verklaard dat aan de procedurele eisen voor de afgifte is voldaan, een getuigschrift uitgereikt. Op dit getuigschrift worden de gegevens vermeld als omschreven in artikel 7.11, tweede lid, van de wet.
- 5.4.2 Het getuigschrift wordt opgesteld in het Nederlands of in het Engels. Bij het getuigschrift wordt een vertaling ervan in het Latijn uitgereikt. Het getuigschrift wordt ondertekend met een digitale handtekening van de voorzitter van de examencommissie.
- 5.4.3 De examencommissie voegt aan het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde afsluitend examen een diplomasupplement toe dat voldoet aan de daaraan op grond van de wet gestelde eisen. De laatste pagina van het diplomasupplement wordt ondertekend met een digitale handtekening van de voorzitter van de examencommissie.
- 5.4.4 Degene die een of meer tentamens met goed gevolg heeft afgelegd maar aan wie geen getuigschrift als bedoeld in artikel 5.4.1 kan worden uitgereikt, ontvangt desgevraagd een door de examencommissie

af te geven en door haar te ondertekenen verklaring waarin in elk geval het tentamen of de tentamens zijn vermeld die met goed gevolg zijn afgelegd. Artikel 5.4.2, laatste volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.5 Examenjudicium (vgl. art. 4.12 OER)

- 5.5.1 De examencommissie verbindt aan de uitslag van het examen het judicium 'geslaagd'.
- 5.5.2 Bij voltijdstudenten wordt het judicium aangevuld met het predicaat 'cum laude' of 'summa cum laude' indien is voldaan aan de eisen die zijn gesteld in artikel 4.12 van de OER.
- 5.5.3 Artikel 4.12 van de OER is van overeenkomstige toepassing op deeltijdstudenten, met dien verstande dat het judicium 'cum laude' of het judicium 'summa cum laude' wordt toegekend indien
 - het bachelorexamen binnen zes studiejaren is behaald, en
 - het propedeuse-examen binnen twee studiejaren is behaald.
- 5.5.4 Onder 'deeltijdstudent' in artikel 5.5.3 wordt verstaan een student die gedurende de gehele opleiding is ingeschreven als deeltijdstudent en een betrekking vervult in voltijd of een daaraan gelijk te stellen omvang.

Hoofdstuk 6 Fraude en onregelmatigheid

Artikel 6.1 Begripsbepaling

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- fraude:
 - ieder handelen of nalaten dat het op de juiste wijze vormen van een oordeel over iemands kennis, inzicht, vaardigheden, (beroeps)houding of reflectie geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt, waaronder in ieder geval:
 - a. het tijdens een tentamen of praktische oefening voorhanden hebben van ongeoorloofde communicatieapparatuur, programmatuur zoals ongeoorloofde AI-software of ongeoorloofde stukken;
 - b. het gebruik van generatieve AI, behoudens indien en voor zover dat binnen het kader van de [tabel](#) voor het gebruik van generatieve AI bij schrijfp opdrachten expliciet is toegestaan.”
 - c. de aanwezigheid tijdens een tentamen of schriftelijke oefening van niet geoorloofde aantekeningen in het toegestane materiaal;
 - d. het tijdens een tentamen of praktische oefening geheel of gedeeltelijk overnemen van antwoorden van een ander of via programmatuur zoals ongeoorloofde AI-software;
 - e. het tijdens een tentamen of praktische oefening verstrekken of uitwisselen van informatie aan respectievelijk met een ander;
 - f. het zich tijdens een tentamen of praktische oefening uitgeven voor een ander;
 - g. plagiaat;
 - h. het aanpassen van het ingeleverde tentamen bij de inzage;
 - i. het gebruikmaken van fictieve onderzoeksdata, grafieken, literatuur en literatuurverwijzingen.

Onder fraude wordt tevens verstaan het op oneigenlijke gronden toegang verkrijgen of pogen te verkrijgen tot het onderwijs of een deelttoets, praktische oefening of tentamen.

- plagiaat:
 - Onder plagiaat wordt in ieder geval verstaan:
 - a. het gebruikmaken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding;

- b. het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat tekst letterlijk aan werk van een andere auteur is ontleend, zelfs indien een correcte bronvermelding is opgenomen;
- c. het parafraseren van de inhoud van andermans teksten zonder voldoende bronverwijzingen;
- d. het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare tekst voor opdrachten van andere onderwijsseenheden;
- e. het overnemen van werk van medestudenten en dit laten doorgaan voor eigen werk;
- f. het indienen van werkstukken die al dan niet tegen betaling door een ander zijn geschreven.

- onregelmatigheid: een handelen van de student, anders dan een frauduleus handelen, die het onmogelijk maakt om een juist oordeel te vormen over kennis, inzicht en vaardigheden van de student.

Artikel 6.2 Meldplicht examinerator

De examinerator meldt fraude of een ernstig vermoeden van fraude te allen tijde bij de examencommissie.

Artikel 6.3 Toegestane teksten en hulpmiddelen

- 6.3.1 Bij het afleggen van een deelloets, een praktische oefening of een tentamen mag uitsluitend gebruik worden gemaakt van teksten of andere hulpmiddelen indien en voor zover dat door de examinerator of de examencommissie voor dat tentamen is bepaald.
- 6.3.2 Wanneer een student gebruik mag maken van een door hem meegebrachte tekst mag deze tekst geen aantekeningen bevatten. Dit geldt ook voor de zogenoemde tabjes die zijn aangebracht door uitgevers of die door hen worden verstrekt om aan te brengen in de jurisprudentiebundel of wetgevingsbundel. Deze mogen alleen de informatie bevatten zoals aangebracht door de uitgever.
- 6.3.3 Onder aantekeningen in de zin van het vorige lid worden niet verstaan:
 - onderstrepingen, arceringen en markeringen met fluorescerende stift, potlood of pen;
 - verwijzingen naar wetsartikelen;
 - verwijzingen naar jurisprudentie en andere literatuur, mits dit expliciet voor een bepaald tentamen is toegestaan;
 - randwoorden die door de uitgever van een wetgevingsbundel zijn aangebracht.
- 6.3.4 De artikelen 6.3.2 en 6.3.3 zijn van overeenkomstige toepassing op een door een student meegebrachte wettekst waarvan hij bij het afleggen van een deelloets, praktische oefening of tentamen gebruik mag maken.

Artikel 6.4 Het handelen van de examinerator in geval van onregelmatigheid of fraude, niet zijnde plagiaat

- 6.4.1 Ingeval naar het oordeel van de examinerator bij een deelloets, praktische oefening of tentamen sprake is van een onregelmatig handelen of een frauduleus handelen van de student, niet zijnde plagiaat, deelt de examinerator dit onmiddellijk aan de student mee. Hij vermeldt daarbij dat de student zijn werk mag afmaken. Tevens deelt hij de student mee dat de zaak ter verdere beoordeling en beslissing zal worden gemeld bij de examencommissie en dat zijn werk niet zal worden beoordeeld dan nadat de examencommissie daarvoor toestemming heeft gegeven. De examinerator meldt het gebeurde bij de examencommissie, met afschrift daarvan aan de student. Voor de melding kan gebruik worden gemaakt van het daartoe ter beschikking gestelde formulier.
- 6.4.2 De student is verplicht om het materiaal dat hij bij zich heeft en dat van belang kan zijn voor de beoordeling van de zaak op verzoek van de examinerator aan deze af te staan. Dit materiaal wordt binnen een redelijke termijn na afloop van het tentamen aan de student teruggegeven.
- 6.4.3 De examinerator stelt het ingenomen materiaal ter beschikking aan de examencommissie. Als dit niet in de weg staat aan een zorgvuldige beoordeling van de zaak, kan worden volstaan met de toezending

van foto's of fotokopieën.

- 6.4.4 Deze bepaling is niet van toepassing in geval van plagiaat.

Artikel 6.5 Het handelen van de examinerator in geval van plagiaat

- 6.5.1 Ingeval naar het oordeel van de examinerator in een door een student ter beoordeling ingeleverd werkstuk, paper, scriptie of andere schriftelijke opdracht sprake is van plagiaat, meldt hij dat zo spoedig mogelijk bij de examencommissie, vergezeld van het werk van de student en, indien een elektronische plagiaatcontrole heeft plaatsgevonden, van de rapportage daarvan. Voor de melding kan gebruik worden gemaakt van het daartoe ter beschikking gestelde formulier.
- 6.5.2 De examinerator stelt de student onverwijld op de hoogte van de constatering van plagiaat en deelt hem mee dat de zaak ter verdere beoordeling en beslissing is overgedragen aan de examencommissie. Tevens deelt hij de student mee dat zijn werk niet zal worden beoordeeld dan nadat de examencommissie daarvoor toestemming heeft gegeven.

Artikel 6.6 Door de examencommissie te treffen maatregel bij onregelmatigheid en sancties bij fraude

- 6.6.1 De examencommissie beslist omtrent het opleggen van een maatregel in geval van een onregelmatigheid respectievelijk een sanctie in geval van fraude.
- 6.6.2 De examencommissie neemt een beslissing omtrent het nemen van een maatregel of het opleggen van een sanctie zo spoedig mogelijk nadat zij door de examinerator van de onregelmatigheid of fraude op de hoogte is gesteld. Alvorens te beslissen kan de examencommissie de student in de gelegenheid stellen te worden gehoord.
- 6.6.3 De maatregel die de examencommissie kan opleggen bij een onregelmatigheid is het ongeldig verklaren van (de uitslag van) het tentamen, krachtens artikel 7.12b, eerste lid, onder a van de wet.”
- 6.6.4 De sancties die de examencommissie, al dan niet in combinatie met elkaar, in geval van fraude kan opleggen, zijn krachtens artikel 7.12b, tweede lid, van de wet:
- a. het geven van een officiële waarschuwing;
 - b. het ongeldig verklaren van de uitslag van het tentamen respectievelijk het ongeldig verklaren van het resultaat van de schriftelijke opdracht;
 - c. het uitsluiten van deelname aan het tentamen ten aanzien waarvan de fraude of de andere onregelmatigheid is geconstateerd voor de duur van ten hoogste een jaar;
 - d. het uitsluiten van deelname aan een of meer andere tentamens voor de duur van ten hoogste een jaar.
- Bij ernstige fraude kan de examencommissie het College van Bestuur verzoeken de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief te beëindigen.
- 6.6.5 Indien de student eerder heeft gefraudeerd, betreft de examencommissie dit bij haar beslissing omtrent de op te leggen maatregel.
- 6.6.6 Indien de student is uitgesloten van deelname aan een of meer tentamens, kunnen tentamens of onderdelen van tentamens die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of aan een andere instelling van hoger onderwijs met goed gevolg zijn afgelegd op generlei wijze deel uitmaken van het examen van de opleiding.

Artikel 6.7 Aantekening in het elektronisch persoonsdossier en mededeling aan andere onderdelen van de universiteit

- 6.7.1 Indien een maatregel is opgelegd, wordt dit aangetekend in het elektronisch persoonsdossier van de student.
- 6.7.2 Indien de student die heeft gefraudeerd deelneemt aan een door de Honours Academy verzorgd programma, wordt aan de betrokken examencommissie mededeling gedaan van de fraude en van de maatregel die is genomen.
- 6.7.3 Alvorens mededeling te doen aan de examencommissie van de Honours Academy, stelt de examencommissie de student op de hoogte van haar voornemen hiertoe, onder vermelding van de mogelijkheid om een zienswijze met betrekking tot dit voornemen kenbaar te maken. Als de examencommissie de zienswijze gegrond verklaart, wordt geen mededeling gedaan aan de

Artikel 6.8 Verstreckende fraude of onregelmatigheden

- 6.8.1 In geval van een verstreckende onregelmatigheid of fraude betreffende een deoltoets of tentamen zonder dat vastgesteld kan worden welke individuele studenten het betreft, verklaart de examencommissie de desbetreffende deoltoets of het tentamen voor allen ongeldig.
- 6.8.2 In geval van een geground vermoeden van een verstreckende onregelmatigheid of fraude betreffende een deoltoets of tentamen zonder dat kan worden vastgesteld welke individuele studenten het betreft, kan de examencommissie deze deoltoets of dit tentamen voor allen ongeldig verklaren.
- 6.8.3 Een op grond van artikel 6.8.1 of 6.8.2 ongeldig verklaarde deoltoets of ongeldig verklaard tentamen moet opnieuw worden afgenomen. Daartoe wordt op de kortst mogelijke termijn een nieuwe tentamendatum vastgesteld en meegedeeld.

Hoofdstuk 7 Het studieadvies en het besluit studievoortgang

Artikel 7.1 Het studieadvies

De examencommissie brengt het advies namens het bestuur van de faculteit uit met inachtneming van hetgeen daaromtrent is bepaald in de wet en in de Regeling bindend studieadvies van de Universiteit Leiden.

Artikel 7.2 Het besluit studievoortgang internationale studenten (MoMi)

De examencommissie brengt het besluit studievoortgang namens het college van bestuur uit met inachtneming van hetgeen daaromtrent is bepaald in de Regeling studievoortgang studenten met een verblijfsvergunning voor studie Universiteit Leiden.

Hoofdstuk 8 Jaarlijkse verslaglegging en bewaartermijnen

Artikel 8.1 Jaarlijkse verslaglegging

- 8.1.1 De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden. Zij verstrekt het verslag aan het faculteitsbestuur.
- 8.1.2 Het verslag omvat in elk geval de voornaamste besluiten van de examencommissie alsmede een beschrijving van de wijze waarop de examencommissie haar taak ten aanzien van de kwaliteitsborging van tentamens als bedoeld in artikel 4.2 heeft vervuld.

Artikel 8.2 Bewaartermijnen

- 8.2.1 Door studenten gemaakt werk wordt, na publicatie van de tentamenuitslag in uSis, twee maanden bewaard. De examencommissie bewaart een representatieve selectie van door studenten gemaakt werk voor kwaliteitsborgingsdoeleinden voor een periode van twee jaar. Tentamenopgaven en antwoordmodellen worden gedurende een termijn van ten minste zeven jaar bewaard.
- 8.2.2 Het eindwerkstuk van een student wordt, inclusief beoordelingsformulier, gedurende een termijn van tenminste zeven jaar bewaard.
- 8.2.3 De besluiten van de examencommissie alsmede de uitslagen van afgelegde tentamens en examens worden deugdelijk geregistreerd. Tot de geregistreeerde gegevens hebben uitsluitend diegenen toegang aan wie daarvoor toestemming is verleend door de examencommissie.
- 8.2.4 De uitslagen van tentamens als bedoeld in 8.2.2 en 8.2.3 worden vijftig jaar bewaard.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 9.1 Bijzondere gevallen

- 9.1.1 Indien in bijzondere gevallen onverkorte toepassing van hetgeen in deze regels en richtlijnen is bepaald tot evidente onbillijkheid leidt, kan de examencommissie anders besluiten.
- 9.1.2 In gevallen waarin deze regels en richtlijnen niet voorzien beslist de examencommissie.

Artikel 9.2 Overgangsbepalingen

- 9.2.1 Bij wijzigingen na de datum van inwerkingtreding van deze regels en richtlijnen wordt rekening gehouden met redelijke belangen van de studenten.
- 9.2.2 Op verzoeken van studenten die zijn ontvangen voor de inwerkingtreding van deze regels en richtlijnen dan wel voor de inwerkingtreding van een wijziging als bedoeld in artikel 9.2.1 en waarop op moment van inwerkingtreding nog niet is beslist, worden de regels en richtlijnen toegepast zoals die luiden ten tijde van de ontvangst van het verzoek, behoudens indien de onderhavige regels en richtlijnen voor de student gunstiger zijn, dan wel de wijziging voor hem gunstiger is.

Artikel 9.3 Inwerkingtreding

Deze regels en richtlijnen treden in werking op 2 september 2026.